

PRO VEDOUCÍ KROUŽKŮ

kroužku BUDKY PRO PTÁKY

připravuje Stanislav OŠŤÁDAL

MOTIVACE

Mnoho u nás žijících ptačích druhů buduje svá hnízda v dutinách starých stromů. Jenže doupných stromů je v naší krajině velmi málo a tak je nutné našim opeřencům poskytnout vyhovující náhradu, kterou jsou hnízdní budky.

S myslivostí jde ruku v ruce ochrana přírody a ochrana všech volně žijících živočichů, tedy i ptáků.

Proto se myslivci zabývají také výrobou a vyvěšováním umělých ptačích budek, umělých hnízdních dutin.

Jejich obyvatelé se nám pak odvděčují nejen krásným zpěvem a zážitky při jejich pozorování, ale také sběrem lesu a zahradám škodícího hmyzu, který je jejich přirozenou potravou.

Venku krajíně sice vládne zima, tažní ptáci jsou ve svých zimovištích a o ty stále se staráme na krmítcích, přesto je právě teď ten nejvhodnější čas na výrobu ptačích budek, které budeme vyvěšovat během časného jara, nejpozději však v březnu.

VYVĚŠOVÁNÍ A PÉČE O BUDKY

Nejvhodnějším termínem k vyvěšování ptačích budek je podzim. Budky můžeme vyvěšovat i během časného jara, nejpozději však v březnu.

Budku ke stromu připevňujeme opravdu pečlivě. Použit můžeme hřebíky nebo ji zavěsíme pomocí drátu na silnou větev. V tom případě ale budku musíme zajistit proti otáčení a houpaní v silném větru.

Budky pro drobné pěvce vyvěšujeme ve výšce 2 až 4 m.

Pro větší druhy ptáků je dáváme ještě výš.

Při výběru místa dbáme především o bezpečnost hnízdicích ptáků a o jejich ochranu před nepřízní počasí a před přirozenými predátory. Abychom predátorům přístup k hnízdu v budce neusnadňovali, v blízkosti vletového otvoru by neměla být žádná větev a budku vždy vyrábíme bez bidélka.

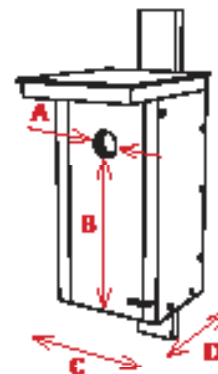
Pro budku vybíráme světlé a přehledné místo. Budka by současně neměla být příliš nápadná.

Vletový otvor orientujeme na jih nebo jihovýchod. Pozici budky na stromě pak volíme takovou, abychom ji kmenem chránili od severu, odkud lze očekávat nejvíce srážek a projevu nepříznivého počasí.

Čištění a opravy budek provádíme po skončení hnízdní sezóny, nejlépe na konci léta. Z budek vždy odstraníme vsychnený starý hnízdní mate-

Přehled základních rozměrů:

Druh	Vletový otvor A [mm]	Minimální hloubka dutiny B [cm]	Minimální rozměr dna C x D [cm]
slávka modřínka	27-28	20-25	12x12
slávka lesní	33-34	20-25	12x14
slávka bělokráň, čarokráň	30x45	15-20	15x15
vrabeč domovní, polní	33-36	20-25	15x15
špráček obecní	45-50	25-30	15x15
hlásek nejmenší, sje rosný	30-40	30	15x15
hlásek obecní	60-70	35	15x15
hlásek douglaský, polní	80-100	40	30x30

NĚKOLIK PRAVIDEL PRO VÝROBU

Při práci s nářadím dávejte dobrý pozor, aby jste se nezranili!

Nepoužívejte dřevěné či jiné desky slabší než 1,5 cm. Nejvhodnější tloušťka materiálu je 2,5 cm.

Z vnější strany mohou být desky ohoblované. Vnitřní stranu však ponechtejте drsnou.

Budka musí být otevíratelná, aby jste ji mohli vyčistit.

Proti datlům a strakapoudům můžete kolem vletového otvoru připevnit pozinkovaný plech nebo pevný plast. Otvor v plechu udělejte vždy o něco větší než je samotný vletový otvor v budce a dobře opracujte všechny jeho ostré hrany.

Pokud jste vyrobili nějaké zajímavé či hezké budky, vyfotografujte je a zašlete nám snímky do redakce.

riál a můžeme ji lehce ošetřit desinfekčním přípravkem a přípravkem proti parazitům.

POZOROVÁNÍ A BĀDÁNÍ

Když ptačí budky umístíme do okolní krajiny, můžeme zahájit naše malé vědecké bádání.

Ke každé budce můžeme přiřadit hlídku, která bude z úkrytu v bezpečné vzdálenosti, tak aby ptáky při hnízdění nerušila,

budku pravidelně sledovat a do karty budky zapisovat důležité údaje; jaký druh a kdy budku osídlil, kdy začínají vnášet potravu, kdy budku mláďata opusťtila...